

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA
ONOR. IMHALLEF
SILVIO MELI**

Seduta ta' l-10 ta' Marzu, 2015

Citazzjoni Numru. 361/2008

John Muscat

vs

**Camray Limited u Camray Marble
Works Limited**

Il-Qorti,

1.0. Rat ir-rikors gurantat promotur datat l-14 t'April, 2008, li permezz tieghu r-rikorrenti sintetikament espona s-segwenti:

- 1.1 Illi fis-26 ta' Settembru, 2005, kien vittma t'incident fejn, waqt li kien fil-fabbrika tas-socjetajiet intimati, thalla b'dizabilita` gravi u permanenti;
- 1.2 Illi f'data indikata fil-paragrafu precedenti r-rikorrenti kien jiggestixxi negozju ta' l-irham u kien fl-imsemmija fabbrica biex jixtri materjal ghan-negozju tieghu;
- 1.3 Illi l-irham ghall-bejgh tas-socjetajiet intimati kien espost fil-bitha tal-fabbrika minnhom gestita;
- 1.4. Illi kienet il-prassi li min jixtri l-irham *de quo*, kien jaghzel, jaqta` u jghabbi l-materjal minnu mixtri hu stess;
- 1.5. Illi l-irham kien ghalhekk jitpogga mis-socjetajiet intimati f'folji kwazi weqfin wahda fuq l-ohra, b'mod li min ikun irid jakkwista il-materjal li jkollu bzonn, ikun jista` facilment jaqta` u jghabbi l-istess;
- 1.6. Illi waqt li r-rikorrenti kien qieghed jaghzel l-irham li kellu bzonn, il-folji ccaqalqulu u waqghu fuqu;
- 1.7. Illi konsegwenza ta' l-istess, dawn il-folji ghafgulu saqajh, (ara foll 7 *et sequitur*);
- 1.8. Illi l-incident in dizamina sehh ghaliex is-socjetajiet intimati ma kienux qeghdu l-irham skont is-sengha u l-arti, u/jew ma hadux dawk il-prekawzjonijiet mehtiega biex jevitaw l-incident in kwistjoni;

- 1.9. Illi rizzultat tal-incident *de quo* r-rikorrenti sofra dizabilita` permanenti ta' mill-anqas hamsin fil-mija, (50%);
- 1.10. Illi *di piu`*, sofra wkoll diversi danni materjali;
- 1.11. Illi kien ghalhekk ukoll kostrett jieqaf min-negozju tieghu;
- 1.12. Illi *nonostante* li s-socjetajiet intimati kienu debitament interpellati biex jaghmlu tajjeb ghad-danni minnhom ikkagunati, baqghu inadempjenti;
- 1.13. Illi ghaldaqstant kien kostrett jadixxi din il-qorti biex is-socjetajiet intimati jkollhom l-opportunita` jghidu ghaliex din il-qorti m'ghandiex:
 - 1.13.1. Tiddikjara lis-socjetatjiet intimati jew min minnhom, responsabbli ghall-incident in dizamina li sehh fil-fabbrika tas-socjetatjiet intimati nhar is-26 ta' Settembru, 2005, u li fiha safa midrub b'mod gravi u permanenti r-rikorrenti John Muscat;
 - 1.13.2. Tillikwida d-danni sofferti mir-rikorrenti John Muscat konsistenti f'danni materjali u f'*lucrum cessans*;
 - 1.13.3. Tikkundanna lis-socjetatjiet intimati jew min minnhom, ghal-hlas tad-danni reklamati, bl-imghaxijiet mill-15 ta' Mejju, 2006, data li fiha ntbaghtet l-ewwel ittra ufficjali (ara foll 11);
 - 1.13.4. Bl-ispejjez kontra s-socjetatjiet intimati kif dedotti fl-istess rikors guramentat promotur;
- 2.0. Rat ir-risposta guramentata tas-socjeta` *Camray Limited* datata iz-17 ta' Gunju, 2008, li permezz taghha r-rapprezentant taghha hemm indikat sintetikament espona s-segwenti:

- 2.1. Illi r-rikorrenti ilu jahdem ghal rasu snin twal;
- 2.2. Illi kien xtara l-irham minghand is-socjeta` intimata fuq indikata sa sena qabel l-incident *de quo*;
- 2.3. Illi r-rikorrenti, peress li dejjem hadem f'dan ix-xoghol tal-irham, kien midhla sew tieghu;
- 2.4. Illi l-prassi uzata f'dan ix-xoghol kienet li min jixtri l-irham kien imur jigbor l-istess irham minn fejn ikun qieghed, u wara li jghabbih imur ihallas;
- 2.5. Illi l-folji ta' l-irhama gieli jehlu ma' xuxlxin minhabba l-*vacuum*;
- 2.6. Illi jirrizulta li kien l-istess rikorrenti li kien negligent ghalix wara li hu kien gia` ha u qatta folja ta' l-irhama u kien gie biex jibda jiehu folja ohra, ma' hax il-prekawzjonijiet necessarji u ftit mill-folji ta' l-irham li kien hemm inqalbu l-quddiem u kkagunaw l-incident in dizamina;
- 2.7. Illi r-rikorrenti li hu bniedem tas-sengha, ried jiehu u jaqta` l-irham personalment ghalix kien jaf jisfrutta l-qsim fil-folja ta' l-irham;
- 2.8. Illi *di piu`*, din hi l-prassi f'dan ix-xoghol;
- 2.9. Illi mhux minnu li s-socjeta` intimata fuq indikata kienet qeghdet l-irham b'mod mhux skont is-sengha u l-arti;
- 2.10. Illi mhux minnu li l-istess socjeta` intimata kienet naqset tiehu xi prekawzjonijiet fir-rigward;
- 2.11. Illi s-socjeta` intimata *de quo* bl-ebda mod ma' tahti ghall-incident;
- 2.12. Illi d-diretturi tas-socjeta` intimata in dizamina gia` ghaddew proceduri kriminali fir-rigward u gew liberati ghalix il-fatt attribwit lilhom ma kienx seh, (ara foll 21);

- 2.13. Illi skont ic-certifikat mediku anness, ir-rikorrenti sofra “*permanent residual disability*” ta' tmintax fil-mija, (18%), (ara foll 63 *et sequitur*);
- 2.14. Illi konsegwentement it-talbiet tar-rikorrenti huma:
- 2.14.1. Infondati fil-fatt u fid-dritt;
- 2.14.2. Preskritti bil-preskrizzjoni ta' sentejn, (2);
- 2.15. Illi s-socjeta` intimata fuq riferita m'ghandha l-ebda responsabbilita` ghall-incident in dizamina;
- 2.16. Illi m'hemm l-ebda prova li titfa` xi htija fuq is-socjeta` intimata fuq riferita ghall-akkadut;
- 2.17. Illi s-socjeta` intimata *de quo* ma wettqet l-ebda att jew amissjoni li tesponiha ghal xi forma ta' responsabbilita` legali;
- 2.18. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost:
- 2.18.1. Ir-rikorrenti hu unikament, jew b'mod kontributorju qawwi, responsabbli ghall-akkadut;
- 2.18.2. Ir-rikorrenti qed jitlob kumpens hafna aktar milli jisthoqqlu;
- 3.0. Rat ir-risposta guramentata tas-socjeta` intimata l-ohra *Camray Marble Works Limited* datata wkoll iz-17 ta' Gunju, 2008, li permezz taghha r-rapprezentant taghha hemm indikat sintetikament espona s-segwent:

- 3.1. Illi din is-socjeta` intimata giet iffurmata wara l-incident in dizamina;
 - 3.2. Illi m'ghandha x'taqsam xejn mal-kaz odjern;
 - 3.3. Illi l-post fejn sehh l-incident ma` jaqax taht il-gurisdizzjoni tas-socjeta` intimata *de quo*;
 - 3.4. Illi l-istess socjeta` intimata m'ghandha x'taqsam xejn ma' l-incident in dizamina;
 - 3.5. Illi l-istess socjeta` intimata ma' tmexxix l-operazzjonijiet fis-sit fejn gara l-incident;
 - 3.6. Illi ghalhekk, l-istess socjeta` intimata hawn riferita, ghandha tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju;
 - 3.7. Illi taghmel taghha *mutatis mutandis*, ir-risposta sottomessa mis-socjeta` intimata l-ohra;
 - 3.8. Illi *di piu`*, d-diretturi tas-socjeta` intimata in dizamina gia` ghaddew proceduri kriminali fir-rigward u gew liberati ghaliex il-fatt attribwit lilhom ma kienx sehh, (ara foll 70);
4. Rat il-verbal datat is-7 ta' Lulju, 2008, li permezz tieghu l-eccezzjoni sollevata mis-socjetajiet intimati rigwardanti l-preskrizzjoni, (ara foll 19 u paragrafu numru tnejn punt erbghatax punt tnejn, (2.14.2.), aktar qabel), giet irtirata, (ara foll 84);

5. Rat id-digriet taghha diversament preseduta wkoll datat is-7 ta' Lulju, 2008, li permezz tieghu hatret lill-perit hemm indikat bhala espert tekniku, (ara foll 84 u foll 86);
6. Rat in-nota tas-socjetajiet intimati datata t-12 ta' Novembru, 2010, li permezz taghha, ghar-ragunijiet hemm espressi, talbu l-hatra ta' periti addizzjonali, (ara foll 155);
7. Rat id-digriet taghha diversament preseduta datat it-28 ta' Frar, 2011, li permezz tieghu hatret lill-periti teknici hemm indikati; (ara foll 156 u 157);
8. Rat id-digriet ulterjuri taghha diversament preseduta datat it-8 ta' Marzu, 2012, li permezz tieghu hatret lill-espert mediku hemm indikat, (ara foll 170 u 171);
9. Rat in-nota tas-socjetajiet intimati datata s-26 ta' Novembru, 2012, li permezz taghha, ghar-raguni hemm esposta, talbu l-hatra ta' periti medici addizzjonali, (ara foll 224);
10. Rat id-digriet taghha diversament preseduta datat l-10 ta' Dicembru, 2012, li permezz tieghu, ghar-raguni hemm esposta, hatret lill-esperti medici hemm indikati, (ara foll 226 u 228);
11. Rat id-digriet ta' l-istess qorti indikata fil-paragrafu precedenti, li ghar-raguni hemm indikata, wara talba appozita ta' l-abbli rapprezentant legali tar-rikorrenti, ssostitwiet wiehed mill-periti medici precedentement indikati, (ara foll 230 u 231);
12. Rat id-digriet ta' l-istess qorti fuq indikata datat it-13 ta' Jannar, 2014, li permezz tieghu awtorizzat lill-abbli rapprezentant legali tal-partijiet biex jittrattaw il-kaz bil-modalita` u fit-termini hemm indikati, (ara foll 238);
13. Rat l-ordni ta' trasferiment datat l-24 ta' Marzu, 2014, li permezz tieghu l-kawza odjerna kienet assenjata b'effett immedjat lil din il-qorti kif preseduta, (ara foll 252);
14. Rat in-nota tas-socjetajiet intimati datata l-10 ta' Marzu, 2014, li permezz taghha, ghar-ragunijiet hemm indikati, talbu estensjoni fit-terminu lilhom precedentement moghti ghall-prezentata tan-nota ta' sottomissjonijiet, (ara foll 255);

15. Rat id-digriet taghha datat l-1 t'April, 2014, li permezz tieghu, fuq talba ta' l-abbli rapprezentanti legali tal-partijiet, awtorizzathom li jittrattaw il-kaz fit-termini sostituttivi hemm indikati, (ara foll 257);
16. Rat id-digriet taghha datat it-3 ta' Gunju, 2014, li permezz tieghu, fuq talba ta' l-abbli rapprezentant legali tar-rikorrenti mhix opposta mill-abbli rapprezentant legali tas-socjetajiet intimati, awtorizzat termini godda hemm indikati, (ara foll 258);
17. Ezaminat id-dikjarazzjonijiet guramentati esposti;
- 18.0. Ezaminat id-dokumenti kollha esposti, fosthom:
 - 18.1. Ir-rapport tal-perit espert tekniku mahluf minnu fl-10 ta' Novembru, 2010, (ara foll 99);
 - 18.2. Ir-relazzjoni tal-periti teknici addizzjonali minnhom mahluf fil-11 ta' Jannar, 2012, (ara foll 163), flimkien ma' l-eskussjoni ta' l-istess, (ara foll 176);
 - 18.3. Ir-rapport tal-perit mediku pprezentat fir-Registru tal-Qorti fiz-17 ta' Mejju, 2012, (ara foll 216);
 - 18.4. Ir-relazzjoni tal-periti medici addizzjonali mahlufa fir-Registru tal-Qorti fit-18 t'April, 2013, (ara foll 239);
19. Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tar-rikorrenti datata l-11 ta' Gunju, 2014, (ara foll 259), flimkien ma' dik tas-socjeta` intimata "*Camray Limited*" ukoll pprezentat fir-Registru tal-Qorti fl-24 ta' Lulju, 2014, (ara foll 267);

20. Rat il-verbal ta' l-abbli rapprezentanti legali tal-partijiet datat it-18 ta' Novembru, 2014, li permezz tieghu infurmaw lill-qorti li kienu qed jistrieħu fuq is-sottomissjonijiet skritti tagħhom, (ara foll 276);

Ikkunsidrat:

21. Illi minn ezami tas-suespost jirrizulta li kien xhud wiehed biss u dan, okulari, certu David Falzon, li xehed fuq il-fatti li taw lok għall-procedura odjerna għalkemm indirettament tramite dikjarazzjoni mhux guramentata, u li *di piu`* ma' jirrizultax li kien suggett għall-kontradittorju skont il-ligi;

- 22.0. Illi minn din id-dikjarazzjoni jirrizulta sintetikament is-segwent: (ara foll 6);

22.1. Illi dan ix-xhud kien jahdem mar-rikorrenti u kien ilu hekk għal madwar tmax (12) –il sena;

22.2. Illi x-xogħol ta' l-istess xhud kien ta' *cutter* ta' l-irham;

22.3. Illi kien imur flimkien mar-rikorrenti għand is-socjetajiet intimati biex jixtru u jigbru x-xogħol madwar tlieta (3) jew erbgħa (4) darbiet fil-gimgha għal perjodu ta' tlett (3) snin;

22.4. Illi fil-gurnata ta' l-incident ix-xhud u r-rikorrenti kienu marru kmieni filghodu biex jixtru l-granit;

22.5. Illi l-granit u l-irham mess għad-disposizzjoni tagħhom biex jinxtara kien:

- 22.5.1. Ikun f'forma ta' folji;
- 22.5.2. Dawn il-folji kienu jistrieħu fuq struttura tal-hadid;
- 22.6. Illi r-rikorrenti flimkien ma' l-impjegat *de quo* tieghu, kienu jkejlu l-folja ta' l-irham u jaqtghuha *bic-chaser*;
- 22.7. Illi fil-gurnata ta' l-incident, il-folji kienu imserhin fuq struttura ta' l-injam u mhux tal-hadid;
- 22.8. Illi meta r-rikorrenti u l-impjegat tieghu talbu għal indikazzjoni fejn kien it-tip ta' granit li riedu huma, certu Twanny Camilleri qalilhom biex joqogħdu attenti għaliex ix-xogħol ma kienx qieghed sew;
- 22.9. Illi l-ewwel l-folja magħzula kienet debitament imkejla, imqattgħa fi tlett (3) bicciet, u mgħobbija fil-vann, li biex dawn il-bicciet jitgħabbew facilament, kien vicin il-folji in kwistjoni;
- 22.10. Illi sussegwentement, ir-rikorrenti mar ikejjel it-tieni folja;
- 22.11. Illi proprju f'dan il-mument indikat fil-paragrafu precedenti, il-folji bdew jiccaqalqu;
- 22.12. Illi kif ra` hekk l-imsemmi impjegat telaq jigri minn fuq il-post;

- 22.13. Illi ghalkemm ir-rikorrenti wkoll ghamel dan it-tentattiv, pero` inqabad bejn il-granit li kien qiegħed jaqa` u l-vann li kienu hadu fuq il-post;
- 22.14. Illi fil-hin ta' l-incident ir-rikorrenti u l-imsemmi impjegat tieghu kienu wehedhom fuq il-post;
- 22.15. Illi meta nstema l-incident, l-erbgha (4) min-nies indikati mill-istess xhud li kienu fl-ufficju hargu jagħtu l-ghajjnuna tagħhom;
- 22.16. Illi ftit tal-mumentu wara wasslet l-ambulanza li rrikoverat lir-rikorrenti;
- 22.17. Illi l-istess xhud ikompli jinsisti li f'dan il-mument l-istess persuna minnu qabel indikata, (ara paragrafu numru tnejn u ghoxrin punt tmienja, (22.8.), aktar qabel), rega` rrepetat li x-xogħol ma' kienx qiegħed sew;
- 22.18. Illi rigward il-mod kif kien imqiegħed l-irham fit-bitha in dizamina, li jghid li:
- 22.18.1. L-irham kien fil-bitha poggut bhas-soltu;
- 22.18.2. Illi l-metodu kif jittiehed l-irham kien dak li s-soltu kienu juzaw billi:
- 22.18.2.i. Huma stess jagħzlu l-folja;

22.18.2.ii. Huma stess ikejlu l-folja;

22.18.2.iii. Huma stess jaqtghu l-folja;

22.18.2.iv. Huma stess jghabbuha u
jittrasportawha;

Ikkunsidrat:

23.0. Illi skont l-espert tekniku nominat minn din il-qorti diversament preseduta jirrizulta sintetikament is-segweni:

23.1. Illi r-rikorrenti kien jixtri l-irham minghand is-socjetajiet intimati, (ara foll 102), billi:

23.1.1. Imur fil-proprjeta` tas-socjetajiet intimati;

23.1.2. Jaghzel il-folji ta' l-irham li jkun jixtieq;

23.2. Illi l-incident *de quo* sehh meta r-rikorrenti mar johrog it-tieni folja ta' l-irham;

23.3. Illi meta mar jigbed din it-tieni folja irham, "gew il-folji kollha ghal fuqna", (ara foll 103);

23.4. Illi l-folji ta' l-irham:

23.4.1. Jigu stivati wicc ma wicc biex ma jinbarxux, (ara foll 103);

23.4.2. Kienu impoggija jistrieħu angolati mall-hajt fuq serattizzi tal-injam, (ara foll 103);

23.5. Illi l-angolatura tal-folji tal-irham impoggija kif indikat fil-paragrafu precedenti kienet ta' madwar hames (5) gradi, (ara foll 105);

23.6. Illi l-irham *de quo* kien mahzun fil-berah;

23.7. Illi dak inhar ta' l-incident " ... ghamlet hafna xita", (ara foll 105);

23.8. Illi skont l-istess espert tekniku *de quo* kagun ta' dan giet iffurmata "*surface tension*" kbira bejn l-ucuh illustrati ta' l-irham;

23.9. Illi rizultat ta' l-istess tensjoni:

" ... meta r-rikorrenti gibed folja, fil-fatt gibed aktar minn folja wahda ghax kienu imwahhlin flimkien ... zbilancjaw il-folji l-ohra", (ara foll 105);

23.10. Illi finalment l-istess espert tekniku jikkonkludi li:

“ ... dan ix-xoghol ta' folji ta' l-irham ghandu jigi stivat fuq angoli tal-hadid appoziti, bi gradi t'angolatura sufficjenti, fi spazju maghluq jew imsaqqaf u mhux fil-berah, espost ghax-xita”, (ara foll 105);

Ikkunsidrat:

- 24.0. Illi skont ir-relazzjoni u t-twegibiet in eskussjoni tal-periti teknici addizzjonali *de quo*, jirrizulta sintetikament is-segwent:
- 24.1. Illi l-angolatura ta' hames (5) gradi ghall-irham in dizamina hi sufficjenti biex lastri ta' l-irham izommu weqfin, (ara foll 164);
- 24.2. Illi hu pacifiku li l-folji tal-irham in dizamina kienu mizmuma barra u esposti ghall-elementi, (ara foll 164);
- 24.3. Illi dan il-metodu ta' stivar ta' l-irham indikat fil-paragrafu precedenti hu wiehed normali – kemm f'Malta kif ukoll barra, (ara foll 164);
- 24.4. Illi hu impossibli li fornituri kbar jahznu dawn il-lastri ta' l-irham fuq gewwa, (ara foll 164);
- 24.5. Illi s-“*surface tension*” riferita fl-ewwel rapport tekniku, (ara paragrafu numru tlieta u ghoxrin punt tmienja, (23.8), u foll 105), normalment jissejjah “*surface cohesion*”;

24.6. Illi l-fatti riskontrati rigwardanti l-irham sehew ghaliex il-lastri tpoggew wicc illustrat ma' wicc illustrat, (ara foll 164);

24.7. Illi meta l-irham jitqiegħed b'dan il-mod "... bilfors johlqu *cohesion*, kemm jekk ikunu barra, kif ukoll jekk ikunu gewwa", (ara foll 164);

24.8. Illi għalhekk jirrespingu l-konkluzjoni precedenti tal-espert tekniku in dizamina li l-irham ingibed ghaliex il-lasti kienu stivati barra, (ara foll 164);

24.9. Illi għalhekk jikkonkludu:

24.9.1. Illi "*surface cohesion*" giet ikkreata billi l-lastri ta' l-irham gew stivati wicc illustrat, ma' wicc illustrat, (ara foll 165);

24.9.2. Illi dan il-fattur kien l-uniku wieħed li kkawza l-incident in dizamina, (ara foll 165);

24.10. Illi responsabbilita` għall-incident taqa` fuq is-socjetajiet intimati, (ara foll 165);

Ikkunsidrat:

25. Illi tenut kont tas-suespost din il-qorti m'għandha l-ebda alternattiva hliel li a bazi tal-konnoxxenza teknika ta' periti addizzjonali, tistrieħ fuq il-konkluzjonijiet tagħhom u tagħmilhom tagħha;

26.0. Illi tenut kont li gie stabbilit li:

26.1. Illi l-incident *de quo* sehh ghaliex il-lastri involuti kienu stivati wicc ma' wicc, u

26.2. Illi dan l-istivar sar mis-socjetatjiet intimati jew minn terzi f'isimhom;

27. Illi s-socjetajiet intimati huma responsabbli ghall-incident in dizamina fuq gia` riferit;

Ikkunsidrat:

28. Illi superata l-kwistjoni tar-responsabbilita` hu issa ghaqli li jkun indirizzat l-aspett mediku riskontrat rizultat ta' l-istess incident;

29.0. Illi skont l-espert mediku nominat minn din il-qorti diversament preseduta jirrizulta sintetikament is-segwent:

29.1. Illi meta r-rikorrenti kien ezaminat instab li kien qed ibati minn diversi lmenti, senjatament:

29.1.1. Ghebbusija fl-ghakiesi taz-zewg (2) saqajn;

29.1.2. Ugiegh fl-ghaksa, l-gharqub u l-pala taz-zewg (2) saqajn;

- 29.1.3. Ma kienx jiflah jimxi ghal aktar minn ghaxar (10) minuti;
- 29.1.4. Kien juza bastun biex jimxi;
- 29.1.5. Ma kienx kapaci jimxi hafi;
- 29.1.6. Ma kienx kapaci jitla` jew jinzel it-tarag;
- 29.1.7. Ma kienx kapaci jimxi fl-imharbat;
- 29.1.8. Kellu l-gharqub u l-pala taz-zewg (2) saqajn inemmnu;
- 29.1.9. Meta jimxi kienet tugaw l-irkoppa l-leminija;
- 29.1.10. Ma' setghax jerfa`;
- 29.1.11. Ma' kienx jiflah isuq distanzi twal;
- 29.1.12. Wara l-incident ma' rnexxilux jerga jibda x-xoghol;
- 29.1.13. Ma kienx ghadu kapaci jsuq il-*"karts"* li kien delizzju tieghu;

30.0. Illi minn ezami mediku kondott fuq ir-rikorrenti l-istess espert mediku kkonstata s-segwent:

30.1. Illi rizultat ta' l-incident in dizamina r-rikorrenti garrab feriti ta' natura serja hafna, (ara foll 220);

30.2. Illi fil-fatt rizultat ta' l-istess kiser it-tibia, l-gharqub u l-pala tas-sieq tal-lemin;

30.3. Illi kagun ta' dan ir-rikorrenti kellu s-segwent problemi: (ara foll 220);

30.3.1. Artrite fl-irkoppa tax-xellug;

30.3.2. Diformita:

30.3.2.i. Fil-qasba tas-sieq ix-xellugija;

30.3.2.ii. Fl-gharqub tax-xellug u tal-lemin;

30.3.3. Ghebbusija fl-ghekiesi u fil-gog subtalari kemm tax-xellug u tal-lemin;

30.3.4. Ankilosi tal-gog subtalari tas-sieq tax-xellug;

30.3.5. Possibilment infezzjoni kronika fl-ghadma tal-gharqub tax-xellug;

30.4. Illi tenut kont tar-rizultanzi fuq sintetikament elenkati, l-istess espert mediku, wara li evalwa l-imsemmija rizultanzi, wasal ghas-segwent i konkluzjonijiet:

30.4.1. Illi r-rikorrenti kien qed isofri dizabilita` ta' erbghin fil-mija, (40%);

30.4.2. Illi din il-konkluzjoni wasal ghalha wara li kkonsulta:

30.4.2.i. Emendi fil-ligi dwar id-danni civili, (2010);

30.4.2.ii. *“Guides to the Evaluation of Permanent Impairment”* ippublikat mill-*“American Medical Association”*;

Ikkunsidrat:

31.0. Illi skont ir-relazzjoni ta' l-esperti medici addizzjonali espressament mahtura ghall-ghanijiet hemm indikati, jirrizulta sintetikament is-segwent i:

31.1. Illi kagun ta' l-incident in dizamina r-rikorrenti sofra s-segwent i:

31.1.1. Kollas tal-pulmun tax-xellug;

- 31.1.2. Ksur ta' kustilja fin-naha tax-xellug tas-sider;
- 31.1.3. Ksur serju u mfarrak fil-qasba tas-sieq il-leminija;
- 31.1.4. Ksur tal-gharqub il-lemin u ksur imfarrak f'dak xellugi;
- 31.1.5. Ksur imfarrak tal-ghaksa x-xellugija;
- 31.1.6. Ksur fil-metatarsi taz-zewg (2) paliet tas-saqajn;
- 31.2. Illi ghalhekk il-kura indikata kellha diversi aspetti kif indikata mill-istess esperti addizzjonali, (ara foll 241), u hadet il-perjodu hemm indikat, (ara foll 241 sa 248);
- 31.3. Illi rizultat ta' l-istess incident, ir-rikorrenti:
 - 31.3.1. Garrab hsara kbira fiz-zewg (2) ringlejn – mill-irkoppa l-isfel, (ara foll 248);
 - 31.3.2. Kellu bzonn jaghmel hafna operazzjonijiet qabel ma seta` jimxi, (ara foll 248);
 - 31.3.3. Ma jimxix normali u ghandu bzonn l-uzu ta' bastun;
 - 31.3.4. La jista` jimxi jew isuq fit-tul, (ara foll 248);

- 31.3.5. Ma jistax joqghod bilwieqfa fit-tul, (ara foll 248);
 - 31.3.6. Ibat i jimxi fuq l-imharbat u fuq wicc inklinat;
 - 31.3.7. Jista` jkollu bzonn aktar operazzjonijiet, (ara foll 248);
 - 31.3.8. Peress li ghad ghandu feriti miftuhin, ghad hemm il-periklu t'infazzjoni, (ara foll 248);
 - 31.3.9. Wara l-incident in dizamina, r-rikorrenti qatt ma seta` jahdem aktar, (ara foll 248);
 - 31.3.10. Illi hajjet ir-rikorrenti inbidlet b'mod drastiku;
- 31.4. Illi tenut kont tar-rizultanzi fuq sintetikament elenkati, l-istess esperti medici addizzjonali kkonkludew li r-rikorrenti qed isofri dizabilita` permanenti ta' hamsa u erbghin fil-mija, (45%), (ara foll 248);

Ikkunsidrat:

- 32. Illi tenut kont tas-suespost din il-qorti m'ghandha l-ebda alternattiva hlief li a bazi tal-kumulu tal-konoxxenza medika tal-esperti medici addizzjonali fuq riferiti, tistrieħ fuq il-konkluzjoni tagħhom u tagħmilhom tagħha;

33. Illi ghalhekk, a bazi ta' l-istess tiddikjara li id-dizabilita` permanenti sofferta mir-rikorrenti John Muscat rizultat ta' l-incident in dizamina hi ta' hamsa u erbghin fil-mija (45%);

Ikkunsidrat:

- 34.0. Illi rizultat tad-dikjarazzjoni guramentata tar-rikorrenti datata t-2 ta' Lulju, 2012, rigwardanti id-danni komplessivi u t-telf finanzjarju soffert minnu minhabba l-incident *de quo*, jigi sintetikament elenkat is-segwenti: (ara foll 184)

- 34.1. Illi rizultat ta' l-incident in dizamina ma jistax jahdem aktar il-professjoni tieghu li jqiegħed l-irham, il-madam u xogħol iehor simili;

- 34.2. Illi sofra ksur estensiv f'saqagh u minhabba f'hekk:

34.2.1. La jista` jerfa pizijiet, u

34.2.2. Lanqas jista` joqghod fuq irkubtejh;

- 34.3. Illi ghalhekk ir-rikorrenti ma jistghax jezercita aktar il-professjoni tieghu u per konsegwenza ma setghax ikompli jaffettwa l-pagamenti minnu dovuti;

- 34.4. Illi konsegwenza ta' dan, l-obbligi li r-rikorrenti kien precedentement assumu mall-Bank of Valletta u ma' terzi, ma setghux jigu saldati minnu kif programmat;

34.5. Illi ghalhekk ukoll, kien rinfaccjat bi proceduri legali biex jigi assigurat li r-rikorrenzi jzomm l-impenzi minnu assunti, (ara foll 202, 203 *et sequitur* u foll 209);

34.6. Illi effettivament f'dan ir-rigward ir-rikorrenzi qiegħed jiffaccja s-segħenti:

34.6.1. Sentenza datata z-19 ta' Meju, 2008, fl-ismijiet Bank of Valletta p.l.c. vs. John u Catherine mizzewgin Muscat, fejn l-intimati hawn indikati gew kanonizzati debitori ta' l-imsemmi bank fl-ammont ta' mitejn u dsatax -il elf, mija u tlieta u tletin Ewro u sebħa u sittin centezmu, (€219,133.67), oltre l-imħaxijiet dovuti fuq l-istess ammont, (ara foll 202 u 203 *et sequitur*);

34.6.2. Zewg (2) talbiet specifici senjatament:

34.6.2.i. Ittra ufficjali datata t-28 ta' Jannar, 2008, li permezz tagħħa is-socjeta` J & J Gauci Granite Limited qed titlob is-somma ta' mija u tnejn u ħoxrin elf, hames mija u tmintax -il Ewro u hames centezmi, (€122,518.05) (ara foll 209).

34.7. Illi rigward it-telf ta' qlieħ sofferti mir-rikorrenzi, qed tistrieħ fuq l-ammont ta' mija u tmienja u erbħin elf, hames mija u sebħa u disħin Ewro, (€148,597.00), kif maħduma mill-abbli rappreżtant legali tar-rikorrenzi (ara foll 263);

Ikkunsidrat:

35.0. Illi tenut kont tas-suespost din il-qorti hi sodisfatta li r-rikorrenti pprova s-segwenti:

35.1. Illi r-responsabbilita` ta' l-incident in dizamina hi addebitata esklussivament lis-socjetajiet intimati, (ara paragrafi numru hamsa u ghoxrin, (25.), sa' sebgha u ghoxrin, (27.), aktar qabel, u foll 165);

35.2. Illi rizultat ta' l-istess incident ir-rikorrenti soffra dizabilita` permanenti ingenti kif fuq indikat, ammontanti ghal hamsa u erbghin fil-mija, (45%), (ara paragrafu numru tlieta u tletin, (33.), aktar qabel, u foll 248)

35.3. Illi l-ammont ta' danni kwantifikati bhala *lucrum cessans* kif rikjamat mir-rikorrenti jammonta komplessivament ghal mija u tmienja u erghin elf, hames mija u seba` u disghin Ewro, (€148,597.00), (ara foll 263);

35.4. Illi l-ammont ta' danni kwantifikati bhala *damnum emergens* kif rikjamat mir-rikorrenti jammonta komplessivament ghal tlett mija u erba` u sebghin elf, erba` mija u erbghin Ewro u seba` centezmu, (€374,440.07), (ara foll 202, 203 *et sequitur*, 209 u 210);

35.5. Illi ghalhekk, l-ammont komplessiv ta' danni sofferti mir-rikorrenti kagun ta' l-akkadut jammonta ghal hames mija u tlieta u ghoxrin elf, u sebgha u tletin Ewro, u seba` centezmi, (€523,037.07), kif fuq espost;

DECIDE:

36.0. Illi in vista tal-premess din il-qorti hi sodisfatta li r-rikorrenti pprova l-kaz tieghu skont il-ligi, u ghalhekk, filwaqt li tirrespingi r-risposti kollha tas-socjetajiet intimati, takkolji t-talbiet tar-rikorrenti u konsegwentement:

36.1. Tiddikjara li s-socjetajiet intimati *Camray Limited* u *Camray Marble Works Limited* huma t-tnejn responsabbli *in solidum* ghall-incident in dizamina li sehh fil-fabbrika tal-istess socjetajiet intimati nhar is-26 ta' Settembru, 2005, u li fiha safa midrub b'mod gravi u permanenti r-rikorrenti John Muscat;

36.2. Tillikwida d-danni sofferti mill-istess rikorrenti fl-ammont komplessiv ta' hames mija tlieta u ghoxrin elf, sebgha u tletin Ewro u seba` centezmi, (€523,037.07);

36.3. Tikkundanna lis-socjetajiet intimati fuq indikati biex *in solidum* ihallsu d-danni likwidati fil-paragrafu precedenti lir-rikorrenti fuq ukoll indikat, u dan, bl-imghaxijiet relattivi mill-15 ta' Mejju, 2006, kif minnu mitlub fir-rikors guramentat promotur;

36.4. Bl-ispejjez ta' din il-procedura kontra l-istess fuq imsemmija socjetajiet intimati *in solidum*, kif mitlub fl-istess rikors guramentat promotur.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----